

EBM i dijabetes u Hrvatskoj

Pavlić-Renar, Ivana

Conference presentation / Izlaganje na skupu

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:105:753408>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-05**



Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)



EBM i dijabetes u Hrvatskoj

Doc.dr. Ivana Pavlić Renar

Katedra za internu medicinu

Klinika za unutarnje bolesti KBC Zagreb

The commoner remedy for conflict of interest is disclosure

Richard Smith, Editorial, BMJ 1994;308:4

U proteklih 5 godina sam na slijedeće načine sudjelovala u sponzoriranim aktivnostima:

Govornik na sponzoriranim simpozijima/predavanjima:

Abbot, Eli Lilly, GSK, Medilab, Merck, MSD, NovoNordisk, Pliva, Roche, Sanofi Aventis, Servier, Solvay Pharma

Sudionik u kliničkim ispitivanjima lijekova:

Eli Lilly, Novo Nordisk, Sanofi Aventis

Sudionik simpozija/ kongresa:

Abbott, Bayer Pharma, Eli Lilly, GSK, Merck, Novo Nordisk, Pliva, Roche, Sanofi Aventis

Autor teksta u sponzoriranim publikacijama:

Abbott, Belupo, GSK, Medical Intertrade, Pliva, Roche

Organizator tečaja kojeg su financijski pomogli:

Bayer Pharma, Eli Lilly, Genericon Pharma, GSK, Krka, Medilab, Menarini BC, Merck, Novo Nordisk, Pliva, Roche, Sanofi Aventis, Servier, Solvay

Dijabetes je

Kronična, neizlječiva - doživotna *progresivna* bolest karakterizirana hiperglikemijom i poremećajima metabolizma zbog apsolutnog ili relativnog manjka inzulina

Trajanjem raste rizik *kasnih komplikacija*

Cilj liječenja neizlječive bolesti

Izbjegavanje simptoma

Promjena tijeka bolesti

Na što se utječe

- Glikemija
- Lipoproteinemija
- Krvni tlak

Čime

- Promjenom stila života (prehrana, vježbanje)
- Lijekovima:
 - ne- inzulinskim
 - inzulinom
 - antihipertenzivima
 - hipolipemicima

*Trošak stvaranja smjernica
za skrb o šećernoj bolesti -
moguće jedan od najisplativijih
troškova zdravstvene zaštite
uz uvjet pravilnog provođenja*

Proces stvaranja smjernica

Mišljenje individualno □ grupno □ multidisciplinarno □
formalni konsenzus

Pregled dokaza stručnost □ zajednička stručnost □ pregled
literature □ sistematski pregled literature

Konzultacije individualne □ grupni odjek □ ograničene
konzultacije □ otvorene, formalne konzultacije

Financiranje industrija □ multi-industrija □ interesne strane/
država/ organizacije □ državni proračun, neovisni izvori

Publikacija udžbenik □ lokalni protokol □ smjernice-
usklađeno mišljenje □ smjernice temeljene na dokazima

tip ispitivanja

kvaliteta

procjena dokaza

preporuka

metaanalize i
sustavni rev. prikazi

procjena
kvalitete

randomizirana
klinička ispitivanja

procjena
kvalitete

opservacije kohorte

procjena
kvalitete

neanalitička ispitivanja
prikazi slučajeva

procjena
kvalitete

snaga
dokaza

predloženi
sud

PREPORUKA

Smjernice punog procesa donošenja s
opisanim postupkom prosudbe i
naznačenom snagom preporuke / razinom
dokaza

Derivirane smjernice

Glukoregulacija -*EBM*

Bazal-bolus inzulin za tip 1 dijabetesa

Metformin – prvi lijek u tipu 2 dijabetesa

Za konkretni izbor daljnje medikamentozne terapije nema dokaza visoke kategorije

Težiti glikemiji što bliže fiziološkoj

Ciljni HbA_{1c} po raznim stručnim društvima

CDA (Kanada) $\leq 7\%$

NICE (UK) 6,5 – 7,5 %

Joint British Societies (JBS 2) $< 6,5\%$

IDF (Europa) $\leq 6,5\%$

ADA (US) $< 7\%$

AACE (US) $\leq 6,5\%$

ALAD (Latinska Amerika) 6 - 7%

APPG (Azija-Pacifik) $\leq 6,5\%$

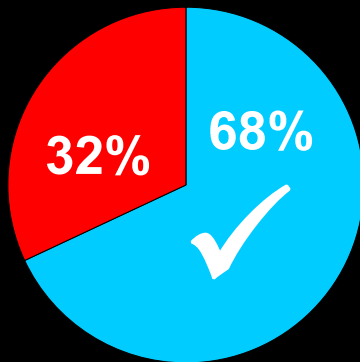
Australija $\leq 7\%$

ADA. *Diabetes Care* 2009; **32**(Suppl 1):S13–S61; American Association of Clinical Endocrinologists. *Endocr Pract* 2007; **13**(Suppl. 1):1–68. IDF. Global guideline for type 2 diabetes, *IDF* 2005. Available at: http://www.idf.org/Global_guideline. JBS2. *Heart* 2005; **91**(Suppl. V):1–52. European Diabetes Policy Group. *Diabet Med* 1999; **16**:716–730. CDA. *Can J Diabetes* 2008; **32**(Suppl. 1):S1–S201. NICE. 2009. Available at: <http://www.nice.org.uk/nicemedial/pdf/CG87ShortGuideline.pdf>; ALAD. *Rev Assoc Lat Diab* 2000; Suppl. 1. Asian-Pacific Policy Group. Practical Targets and Treatments (3rd Edn). Available at: http://www.idf.org/webdata/docs/T2D_practical_tt.pdf. NSW Health Department. The Principles of Diabetes Care and Guidelines for the Clinical Management of Diabetes Mellitus in Adults. NSW Health Department 1996.

Uspijeh?

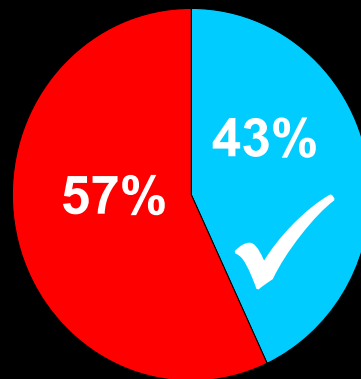
Kina

(CODIC-2)¹
HbA_{1c} < 7.5%



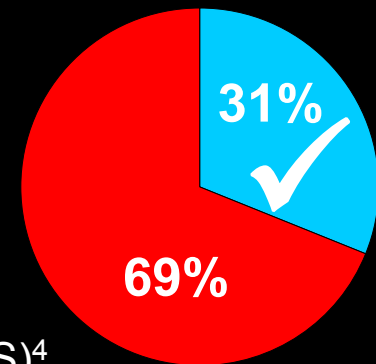
Latinska Amerika

(DEAL)³
HbA_{1c} < 7%



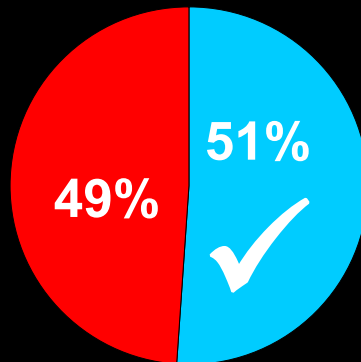
Europa

(CODE-2)⁵
HbA_{1c} < 6.5%



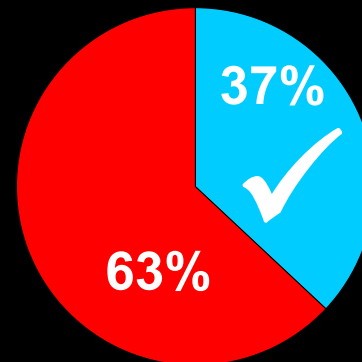
Kanada

(DICE)²
HbA_{1c} ≤ 7%



SAD

(NHANES)⁴
HbA_{1c} < 7%



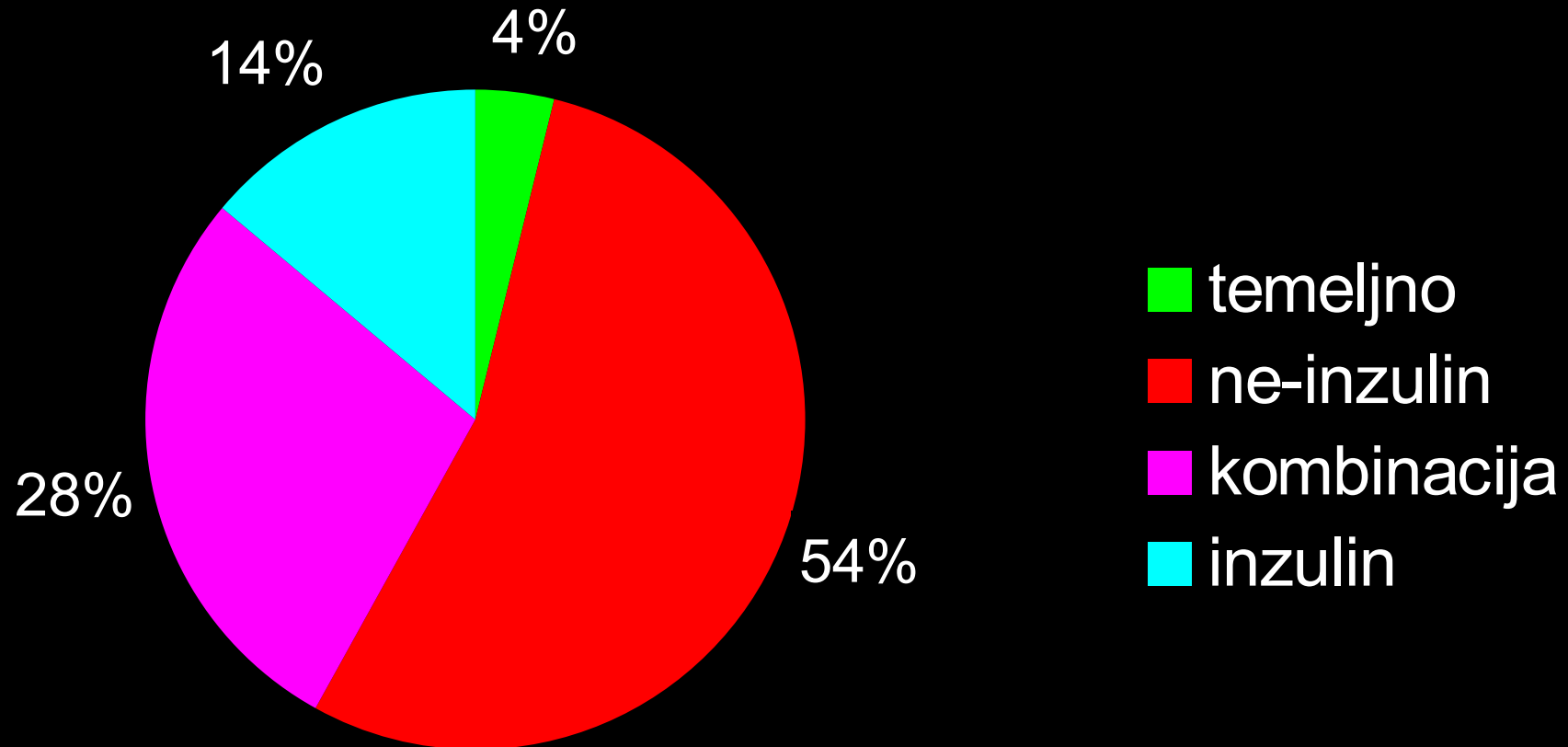
Registar dijabetesa - HR, 2006

HbA1c	%	
<6,5	22,06	<6,5%: 22,06
6,5-7,5	29,82	
≥7,5	48,12	≤7,5%: 51,88
<i>popunjenost</i>	80,96%	

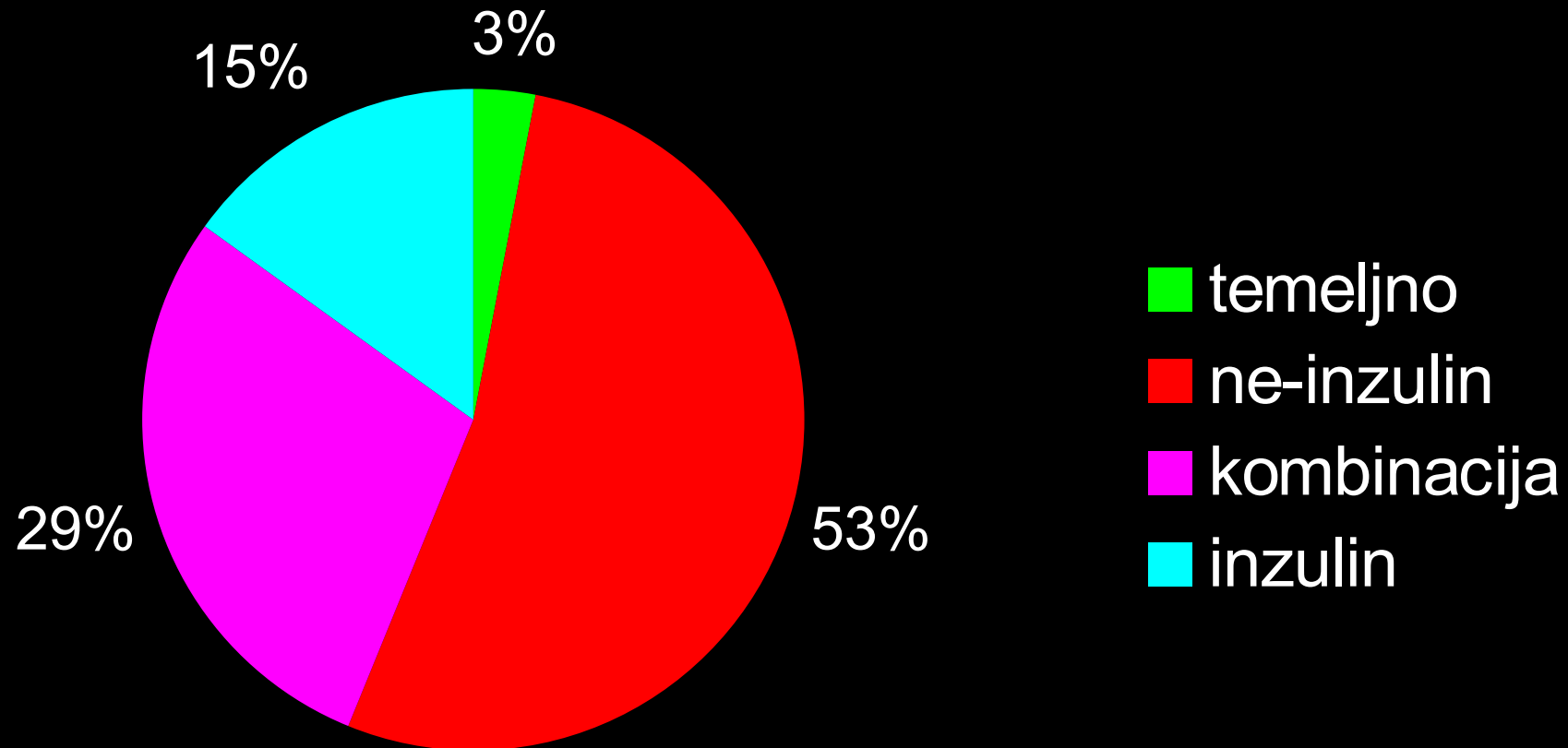
Registar dijabetesa - HR, 2009

HbA1c	%	
<6,5	37,05	<6,5%: 37,05
6,5-7,5	30,98	
≥7,5	31,96	≤7,5%: 68,04
<i>popunjenost</i>	73,90%	

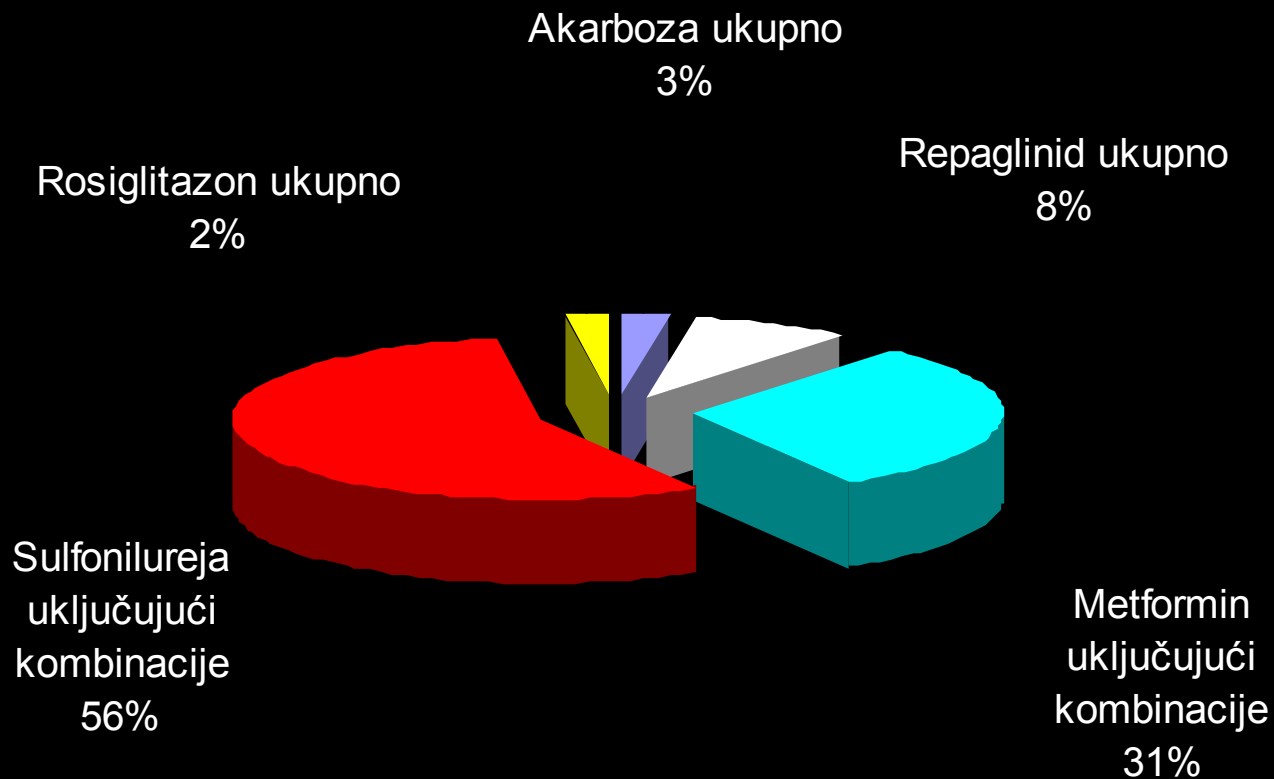
Kontrola glikemije u Hrvatskoj, 2006



Kontrola glikemije u Hrvatskoj, 2009



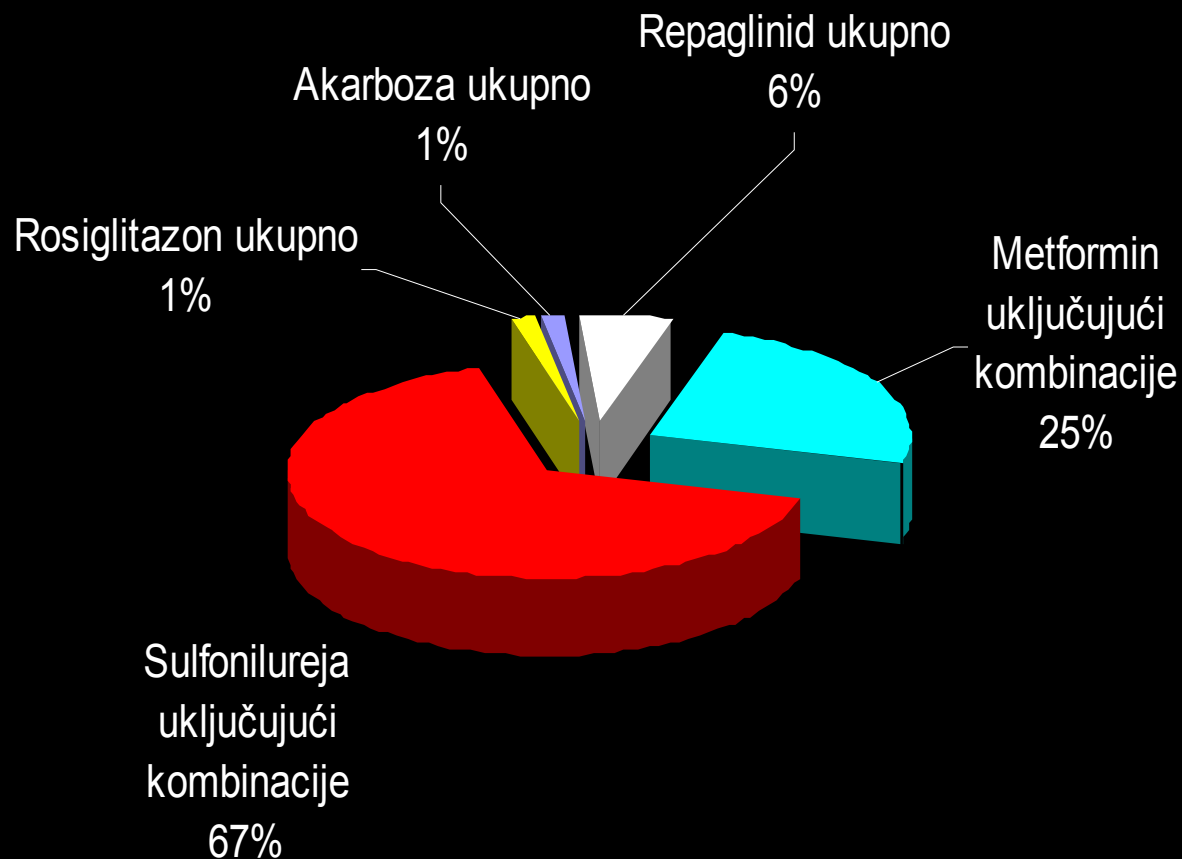
Propisani OAD u Hrvatskoj 2008



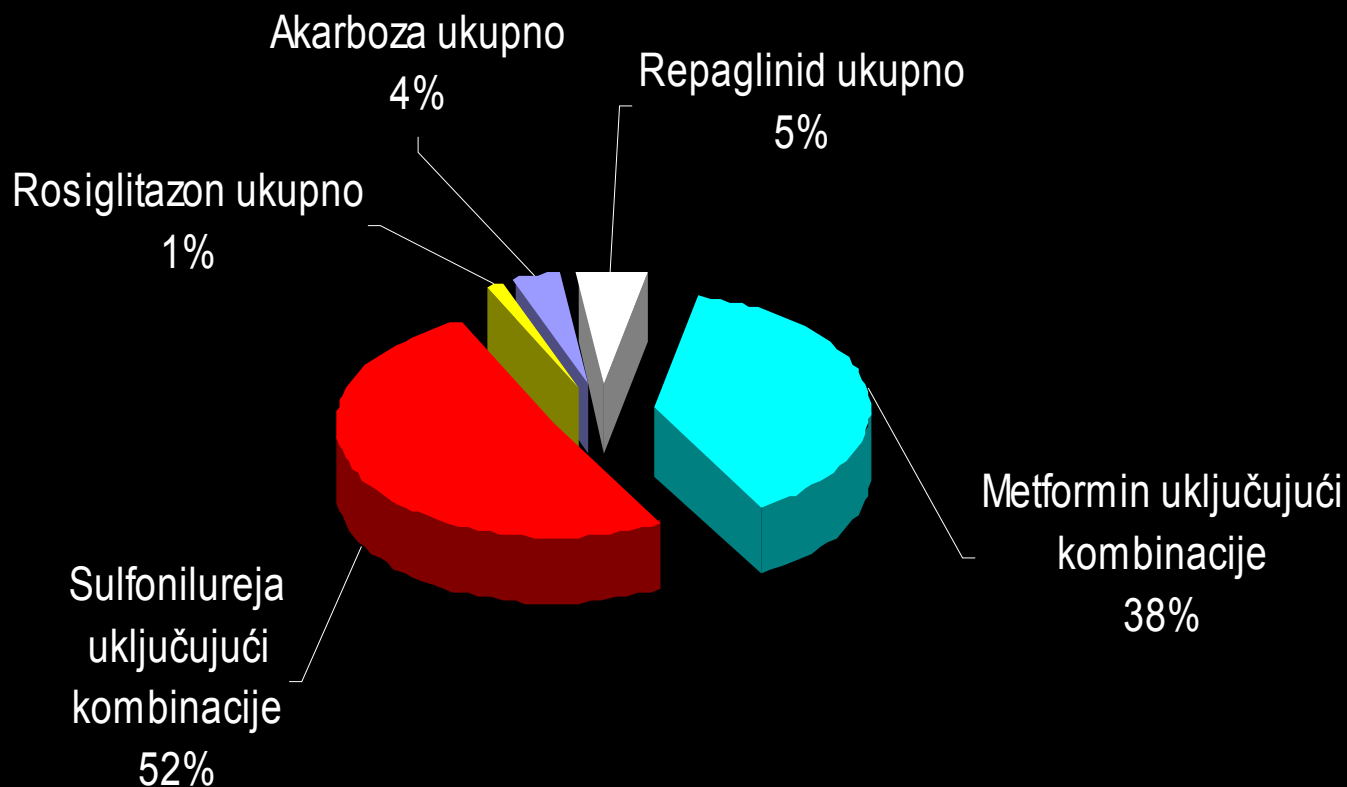
Propisivanje OAD u gradu Zagrebu 2008

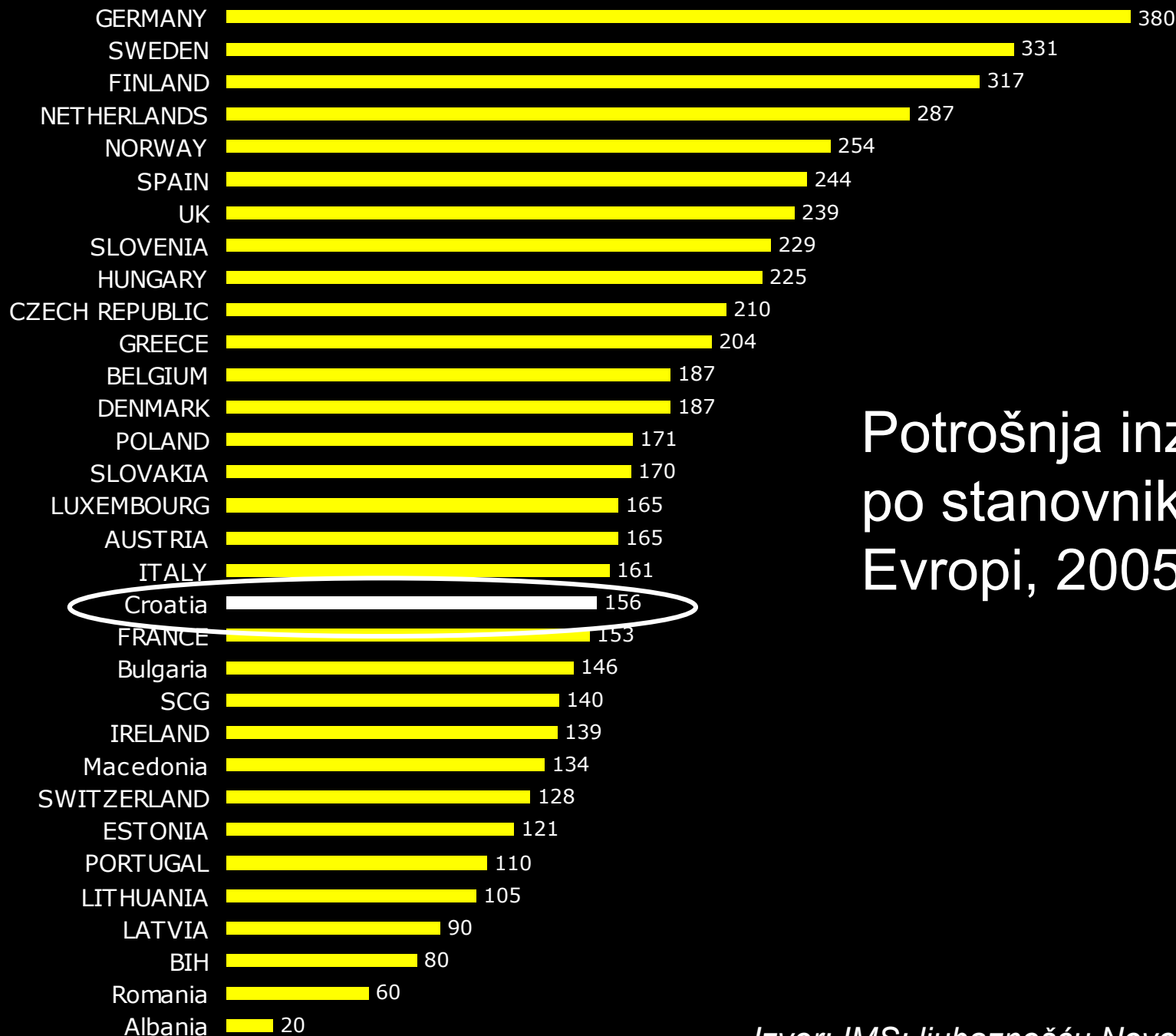


Propisivanje OAD u Osječko baranjskoj županiji 2008



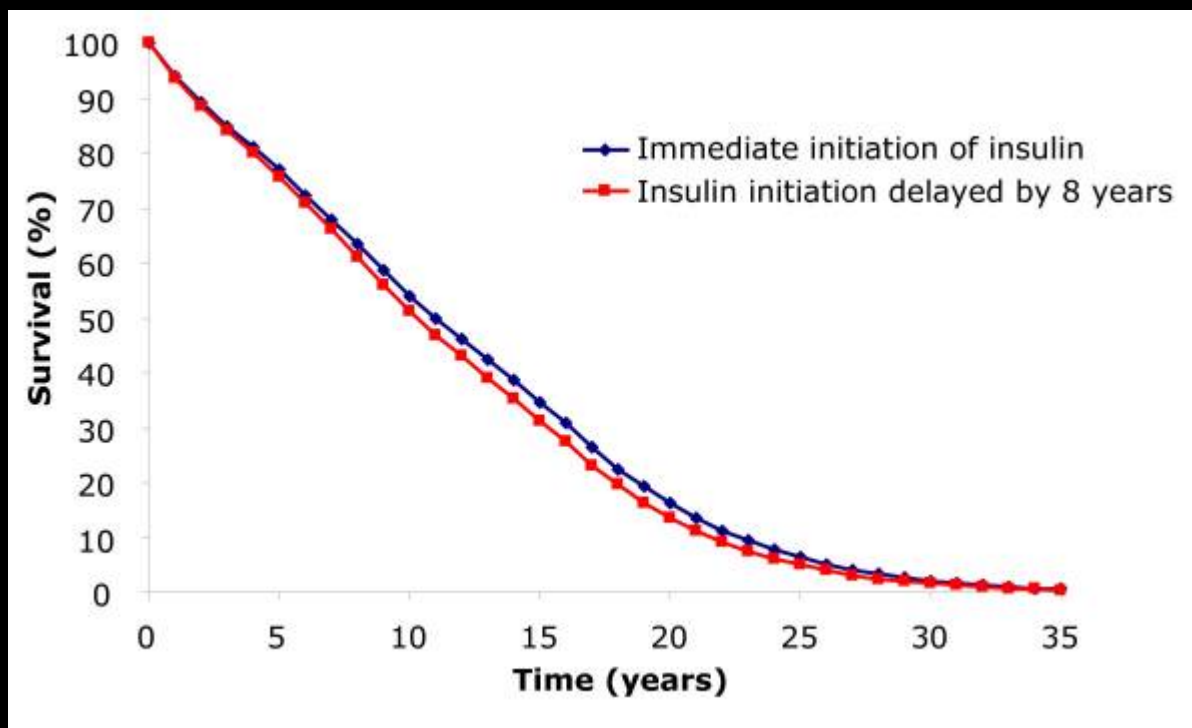
Propisivanje OAD u Splitsko dalmatinskoj županiji 2008





Potrošnja inzulina po stanovniku u Evropi, 2005

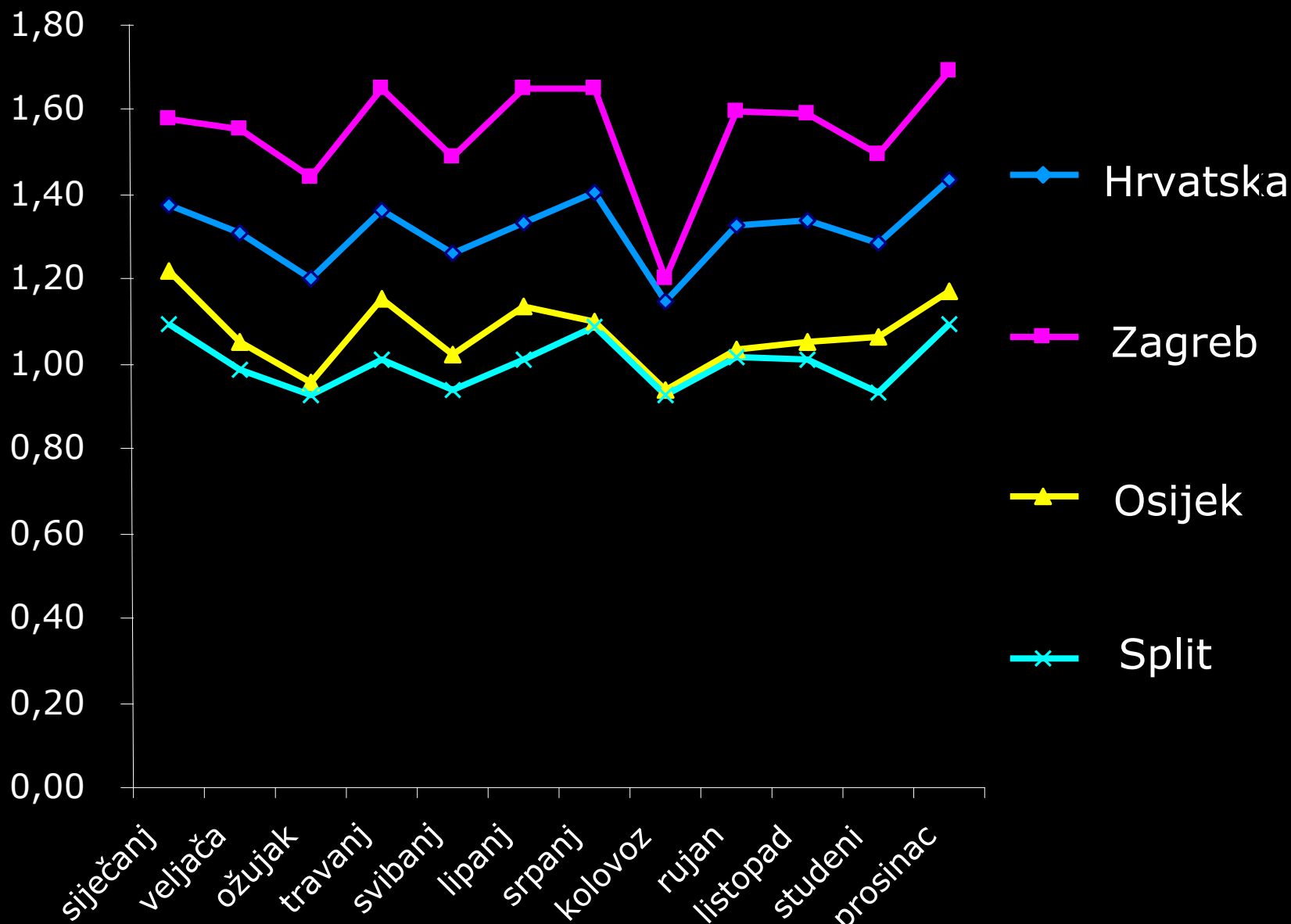
Umanjenje očekivanog trajanja života kašnjenjem započinjanja inzulina – modeliranje, UK



Povećanje očekivanog trajanja života 0,61 god. (11,40 vs 10,78)
Povećanje QALY 0,34 god. (7,53 vs 7,19)

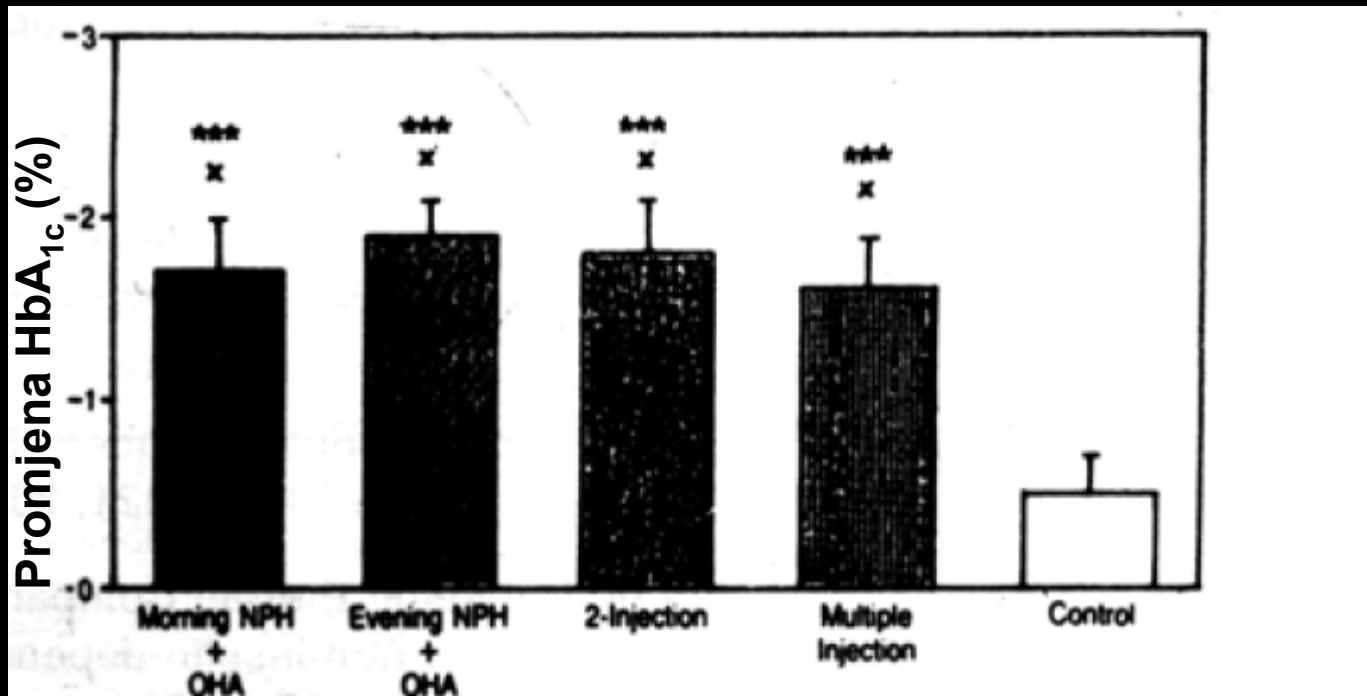


2008 POTROŠNJA INZULINA PO STANOVNIKU



Izvor: IMS; ljubaznošću NovoNordisk Hrvatska

Usporedba različitih načina uvađanja inzulina u tipu 2 š.b.



Početak inzulinskog liječenja u
osoba sa šećernom bolešću tipa 2:

Je li doista važno kako?

zapravo ne, dok god je izabrani
način učinkovit, siguran i prihvatljiv
pacijentu

Što kaže Cochrane Coll.?

[Intervention Protocol]

Different insulin regimens for type 2 diabetes mellitus

od 2005 u stadiju protokola

Andrew J Farmer¹, Daniel S Lasserson², Rafael Perera³, Paul P Glasziou³, Rury Holman⁴

¹The Health Centre, Thame, Oxfordshire, UK. ²Dept. Primary Health Care, University of Oxford, Oxford, UK. ³Department of Primary Health Care, University of Oxford, Oxford, UK. ⁴Diabetes Trials Unit, University of Oxford, Oxford, UK

Contact address: Andrew J Farmer, The Health Centre, East Street, Thame, Oxfordshire, OX9 3JZ, UK. andrew.farmer@dphpc.ox.ac.uk

Editorial group: [Cochrane Metabolic and Endocrine Disorders Group](#).

Publication status and date: Edited (no change to conclusions), published in Issue 1, 2009.

Citation: Farmer AJ, Lasserson DS, Perera R, Glasziou PP, Holman R. Different insulin regimens for type 2 diabetes mellitus (Protocol). *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2006, Issue 4. Art. No.: CD006299. DOI: 10.1002/14651858.CD006299.

Copyright © 2009 The Cochrane Collaboration. Published by John Wiley & Sons, Ltd.

... Many industry-sponsored studies comparing insulin therapy regimens show annoying biased interpretations of results. ...

Halbron M i sur. *Diabetes Metab.* 2007; 33:316-20.

Što kažu smjernice?

Njemačke

Početak: bolusi

- Društvo za dijabetes i poremećaje metabolizma HLZ
- Članovi: internisti- endokrinolozi
- Stručni sastanci (*Dani* dijabetologa) 2x godišnje

Stručna društva HLZ-a

Nedjelja, 11 Listopad 2009 23:19



1. Hrvatsko društvo za akupunkturu
2. Hrvatsko društvo za alergologiju i kliničku imunologiju
3. Hrvatsko društvo za alkoholizam i druge ovisnosti
4. Hrvatsko društvo za anesteziologiju i intenzivno liječenje
5. Hrvatsko društvo za aterosklerozu
6. Hrvatsko društvo za audiologiju i fonijatriju
7. Hrvatsko društvo za balneoklimatologiju i prirodne ljekovite činitelje
8. Hrvatsko društvo za debljinu
9. Hrvatsko društvo za dentalnu implantologiju

10. Hrvatsko dermatovenerološko društvo
11. Hrvatsko društvo za digestivnu kirurgiju
12. Hrvatsko društvo za dijabetes i bolesti metabolizma
- „Smjernice Njemačkog dijabetološkog društva koje je prihvatilo Društvo za dijabetes i poremećenje metabolizma 2009 godine“
13. Hrvatsko društvo za dječju kirurgiju
14. Hrvatsko društvo za dječju neurologiju (<http://hddn.hlz.hr>)
15. Hrvatsko društvo za dječju ortopediju
16. Hrvatsko društvo za dječju i adolescentnu psihijatriju i psihoterapiju
17. Hrvatsko društvo za dječju i preventivnu stomatologiju (<http://hddps.hlz.hr>)

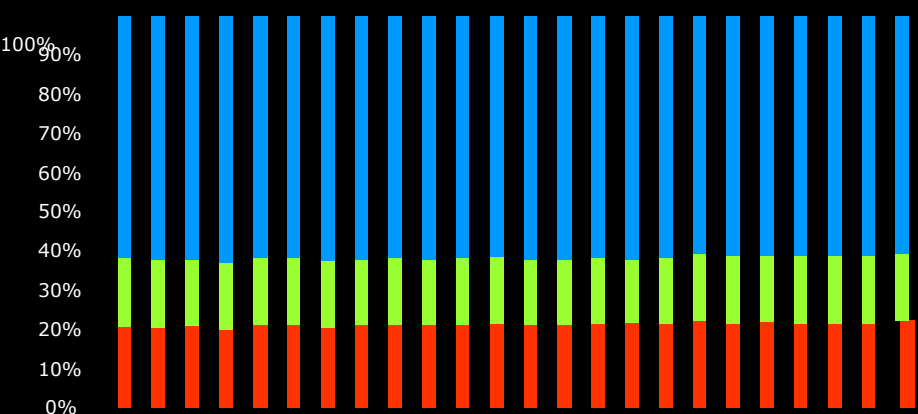


IZBORNİK

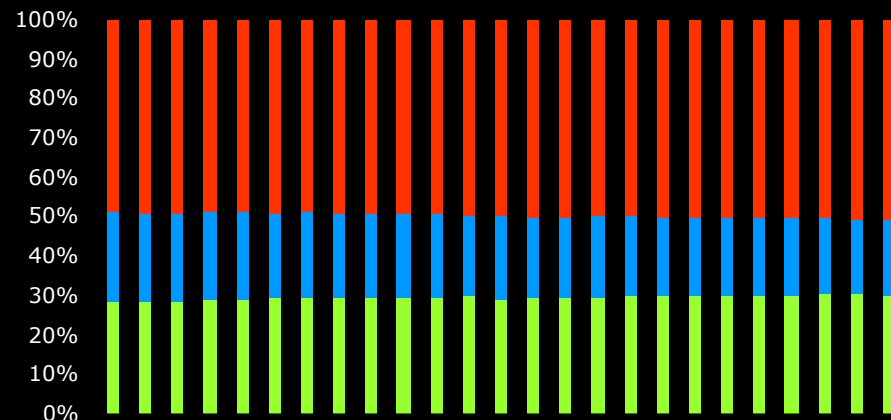
- ▶ Kontakt
- ▶ Forum
- ▶ Registracija
- ▶ Linkovi
- ▶ Rezervacija dvo
- ▶ Kako doći do na
- ▶ Marketing HLZ-a

Potrošnja inzulinskih pripravaka, Hrvatska vs. Njemačka , siječanj 2008 – siječanj 2010

HRVATSKA



NJEMAČKA



 PREDMJEŠANJI INZULINI

 PRANDIJALNI INZULINI

 BAZALNI INZULINI

Umjesto zaključka

- Problem: multisustavna kronična bolest, pritisak financijskih interesa, inter- i intrasektorska nesuglasija
- Nedovoljno znanje o *EMB*
- Donošenje i evaluacija smjernica mogući poticaj za edukaciju o *EBM*

Opasnosti smjernica





EMH – emergency medical hologram

Preambula smjernica

...preporuka, ne obavezni standard

...pomoć liječnicima u individualizaciji skrbi i postavljanju ciljeva

...nisu zamijena razumnoj medicinskoj prosudbi ili kliničkom odlučivanju, treba prilagodba konkretnim okolnostima skrbi